

ESŐ

– regényrészlet

Bemegek a fürdőszobába, hogy felfrissítsem magam. Kibújok a cipőmből, és arébb lököm a szőnyeget. Pepita metlaki borítja a padlót, szeretem a hűvösségét a talpam alatt. Megengedem a fürdővizet, és leborítom a sarokban lévő állótükröt egy nagy törökzövel. A kis tükröktől nem félek, csak azoktól, amik elég nagyok ahhoz, hogy ajtóként lehessen őket használni. Hallom, hogy csörög kint a táskámban a telefonom. Anyám bekopog, és megkérdezi, beadja-e, vagy már a kádban vagyok. Gergő keres. Majd később visszahívom, kiáltok ki neki.

Levetkőzöm. Ahogy lehajlok, a melleim és a hasam, mint egy-egy homokkal teli zsák hullanak előre. Olyanok már nekem, mintha nem is hozzám tartoznának. Oldalra fordulok és megnézem magam a kézmosó feletti tükörben. Egyre jobban hasonlítok a willendorfi vénuszra. Sok helyen olvastam, hogy a terhesség megszépíti a nőket. Igazán megmutathatnák, rajtam mit szépített meg. A testem furcsa, amorf részekből áll, és mintha mindenem a végét járná. Fájok, dagadok, erőtlenedek.

Elnyúlok a meleg vízben. Nem akarok Gergőre gondolni. Nem jó így, hogy ő férfi, én meg nem vagyok nő. Egy lélegző és meleg inkubátor vagyok, egy olyan élőlény, aminek

mindenki csak a funkciójára kíváncsi. Vegetatív feladatokkal kell megküzdenem napról napra. Táplálkoznom kell, és ürítenem, hogy a testem végezhesse a munkáját. A hasamra teszem a kezem. Még nem érzek semmit, csak néha, mintha valaminek a hullámozását sejteném. Jó lenne, ha már rugdosna. Akkor nem tűnne az egész olyan furcsának és idegennek.

A fürdőszobában hűvös van, lúdbőrös lesz a karom tőle. A meleg víztől bepárasodik a magasan lévő, kis négyszögletes ablak, nem látom a mögötte bólogató cseresznyefát. Felteszem a lábaimat a kád szélére. A körmeimet feketére festettem, mint egy kamaszlány. Egyre jobban vizesedik a bokám, de a lábfejem még nem torzult el. Azon gondolkozom, mi az, ami szép maradt bennem. Nem akarok Gergőre gondolni.

Ebéd után egyedül sétálok Böbéhez. Megkérdezem anyámat, nem tart-e velem. Azt mondja, elvisz autóval, ha fáradt vagyok, de rengeteg dolga van. Papírmunka, mondja, és az íróasztalára mutat. Az asztalon pedáns rend, néhány vaskos mappa. Elindulok egyedül, mert jólesik a hűvösben sétálni. Az ég borult, de nem esik az eső. Nagyanyám háza D. központjában van, a piac mellett. D.-ben minden távolság könnyedén megtehető gyalogosan is. Végig kell sétálnom a Bajcsy-Zsilinszky utcán, aztán lefordulni a Rákóczi utca előtti sarkon, elmenni a posta és az áruház előtt, és már ott is vagyok. Péntek délután van. D. kihalt és csendes. Az emberek dolgoznak. A gyereket nem engedik ki az utcára játszani, mert nagy a sár.

Elhatározom, hogy viszek Böbének néhány süteményt ajándékba a Laurinyecz cukrászdából. Tudom, hogy Böbe nem szeret túl sok időt a konyhában tölteni, amivel mindig is kivívta anyám és nagyanyám fejcsóváló rosszallását. Laurinyeczék nyitva vannak, Petra a hűtőpult mögött üldögél egy hokedlin, és a televíziót nézi. Petra az osztálytársam volt általános iskolában. Úgy emlékszem, kedves, egészen jó eszű lány. Most ő vezeti a cukrászdát: így a szüleinek nem kell alkalmazottat fizetni, és intézhetik a többi vállalkozásuk ügyeit. Petra nagyon elhízott, mert egész

nap itt ül, és süteményt eszik, de még mindig olyan sugárzó a mosolya, mint régen. A haja rövidre van vágva, göndörítetve, és legalább háromféle szőkésvörössel melírozva. Erről a frizuráról mondják azt a fodrászok, hogy fiatalos, pedig nagyjából tíz évvel öregíti a viselőjét, és senkinek sem áll jól. Előnytelenül kiemeli Petra arcának puhaságát.

Petra felsikkant, amikor meglát, és kiszalad a pult mögül. Megölel a vaníliaillatú, tejfehér, puha karjaival, és ad két pusztit az arcom mellett a levegőbe. Olyan, mint egy nagy franciakrém, legszívesebben beleharapnék. Helyet kínál az egyik fém asztalka mellett. A karfás szék nagyon szűk, és kényelmetlenül kemény. Megkérdi, mivel kínálhat meg. Egy nagy pohár szódát kérek. Valami harapnivalót? – kérdez vissza. Nem, válaszolom, éppen most ebédeltem. Azért kiemel néhány kis pogácsát a süteményfogóval egy fehér porcelántányérra, és leteszi az asztalra kettőnk közé. Egyikőnk sem nyúl hozzá, amíg ott vagyok, pedig ínycsiklandozóan néznek ki.

Beszélgetünk. Őszintén elmondok mindent a pesti munkámról, Gergőről és a gyerekről, mert nincs más választásom. Ha valaki hazajön D.-be, azonnal le kell adnia a drótot, különben megnézheti magát. Erre különböző lehetőségek vannak: a kenyérbolt, Laurinyeczék, az áruházban Iluska, a piacnál lévő zöldséges- és virágosbódék kofaasszonyai. Nyilván vannak még más opciók is, de a mi társadalmi helyzetünk D.-ben meghatározza azt is, hogy kivel állhatunk szóba. Böbe halálosan komolyan veszi ezeket a szabályokat, engem szórakoztatnak, ezért betartom őket, anyámat meg nem érdeklik, de ő amúgy sem beszél senkivel.

Miután mindent elmondtam, amit meg akartam osztani a faluval, meghallgatok pár mondatot Petráról is. Őszintén szólva, egyáltalán nem érdekel, de az udvariasság megköveteli. Utána szabadkozom, hogy Böbe vár rám, veszek néhány franciakrémest, mert megkívántam, és távozom. Tudom, hogy mire az utca végére érek, már mindenki tudni fog arról, hogy visszaérkeztem D.-be, és ha van egy kis szerencsém, a rólam keringő

pletykák nem is rugaszkodnak el annyira valóságtól. Egyszer, amikor az anyám egy hétfő kórházban volt az első pajzsmirigyműtété miatt, majd hazatért a kötéssel a nyaka körül, hamar elterjedt, hogy az apám meg akarta fojtani éjjel, álmában. D.-vel sosem lehetett szórakozni.

Emlékszem, gyerekkoromban mennyire odavoltam Böbéért. Elviselhetetlennek találtam a gondolatot, hogy az anyám gyereke vagyok. Olyan akartam lenni, mint Böbe. Amikor náluk voltam, beszöktem a fürdőszobába, és magamra kentem a púderét, a rúzsát, magamra fújtam a nehéz, pézsmailatú parfümjéből, aztán az egyik magassarkújában illegettem magam a tükör előtt. Biztosan tudott róla, de nem tiltotta meg. Mielőtt hazamentem, megmostam a kezem és a nyakam, de anyám mindig megérezte rajtam az idegen illatot. Eltolt magától, amikor átöleltem, hogy pusztit adjak neki. Anyám sosem mondta ki, hogy mi a véleménye Böbéről. Elég volt csak végigmérnie. Böbén mindenből kicsit sok volt: a sminkből, a mosolyból, az ékszerekből, a hajszőkítésből, a dekoltázsából. Ezek ketten, anyám meg ő, igazán mulatságosan festettek egymás mellett.

Nem csöngetek, tudom, hogy ki lehet nyitni kívülről is a reteszt, csak ügyesen kell megnyúlni a kerítés lécei között. A terasz padlója fehér fóliával van letakarva. Böbe valószínűleg megint újrafesteti a gerendákat. A vadszőlő, ami nyáron szépen be szokta futni a lugast, most csak kókadozik a sok víztől. A munkások is megritkíthatták kicsit, hogy hozzáférjenek a lécekhez. Böbe minden nyáron alakít valamit nagyanyám házában. Nem tudja, hogy a ház, hiába változik kicsit, sosem lesz másmilyen. Ezt a házat a nagyanyám építtette, nagyapám korai halála után. Amikor felépült, a nagyanyám ágynak esett. Én egy tétova, szerencsétlen próbálkozásból fogantam, a kisszoba padlóján. Oda esett ki nagyanyám kezéből az olvasószemüvege, amikor meghalt. Böbe, szegény, nem érti, miért van az, hogy több mint egy évtizede él itt, és nem tudja megszeretni a házat. Hát ezért. Ezt a házat nem is szabad megszeretni, ettől a háztól félni kell.

Belépek a hallba, és Böbe után kiáltok. Mielőtt válaszolna, már indulok is a konyha felé. Ez az egyetlen helyiség, ahol lehet dohányozni. A konyhaasztal mellett ül, az egyik viaszosvászonnal borított faszéken, és kávézik. Kicsit felemeli a fejét, és a plafon felé fújja a füstöt. A konyhában rend van, amolyan Böbe-féle rend: sokkal élhetőbb, mint az anyámé. Nemrég kompótot csinálhatott. Még érzem a szegfűszeget a levegőben.

Átölel, és azonnal elkezdi belőle ömlelni a szó. Én nem mondok semmit, csak várom, hogy befejezze. Közben tálcat kereksek, kistányért, megnézem, maradt-e még kávé a kávéfőzőben. Miközben Böbe magáról beszél, kikészítem az uzsonnát az asztalra. Nézem az ezüst színű tálcat, a porcelán tányérokra a krémet, a porcukor csíkjait, a tejszíneskancsót, és az a kényelmetlen érzésem támad, hogy ezt már láttam valahol. Ha most nem lennék terhes, félbeszakítanám Bóbét, és megkérném, hogy kínáljon meg egy konyakkal.

Nagyanyám semmit nem volt hajlandó megenni, aminek nem ismerte az eredetét. Tyúkot, libát csak a saját udvarából, disznót Bartáéktól, tejet és tejfölt Jolánka nénitől hozatott. A zöldséget, gyümölcsöt a saját kertjéből szedte, vagy a piacon vette ismerősöktől. Befőzött, kenyeret süített, tésztát gyúrt. Ha jobban belegondolok, végigrobotolta az egész életét, de ez teljesen természetesnek tűnt számára is. Már amennyit én láttam belőle. Nagyjából jártani tanulhattam, amikor ágynak esett.

Emlékszem, egyszer csirkét kívánt, és anyámnak hirtelen nem jutott jobb az eszébe, elhajtott a benzinkútra. Vasárnap este volt, D. közelében nincs hipermarket, nem volt már semmi sem nyitva, anyám meg nem az a típus, aki becsönget a szomszédhoz, mert szüksége van valamire. A benzinkúton árultak grillcsirkét, reménykedett, hogy jó lesz az is. Amikor hazaért, bevitte a betegszobába egy porcelántányéron. Apám nem volt ott, akkor talán már eljárógatott esténként.

Mi ez? – kérdezte nagyanyám, ahogy anyám az ölébe tette a tányért, és feljebb polcolta a kemény párnákat a háta mögött. Ezt kívánta,

mondta az anyám. Nagyanyám megszagolta a húst, és elfintorodott. Furcsa illata van, mondta. Ezt kívánta, egye meg, csattant fel anyám. Nagyanyám sóhajtott egyet, és elkezdett enni. Anyám leült az ágya szélére, és nézte.

Az első comb után már láthatóan nem esett neki jól, de nem merte abbahagyni. Anyám némán meredt rá, egészen addig, amíg meg nem ette mindet. Az egész állatot. Anyám utána gondosan megtörölte nagyanyám száját egy vászon szalvétával, és lekapcsolta a villanyt. Én ott álltam az ajtóban, nagyanyám engem kért meg, hogy hozzam be a lavórt. Az utolsó falatig kihányta az egészet. Túlságosan zsíros volt, mondta.

Anyám konyhája úgy nézett ki, mint a patyolat, és mindig tele volt a kamra, de nem volt olyan megszállott, mint a nagyanyám. Nála a maradékokkal volt baj. Amikor apám először hagyta ki a közös vasárnapi ebédet, láttam rajta, hogy egyszerűen nem tud mit kezdeni a helyzettel. A hallban terített a vasárnapi porcelánnal, a levesestál alján egy adag húsleves, a muszlin háló alatt egy adag petrezselymes krumpli, egy rántott karaj, egy rántott máj, egy kupac csalamádé, és két szelet Rákóczi-túrós a kistányéron. Anyám időnként bement, megigazította a terítéket, aztán visszament a konyhába. Az étel másnap reggelig ott maradt. Én dobtam ki, mert már rágyűltek a hangyák.

A következő alkalommal, amikor már tíz perce vártunk, és még mindig csak ketten ültünk az asztalnál, anyám nem szólt semmit. Elővett egy dobozt, és lefagyasztotta apám ebédjét. Egy idő után kész rendszere lett. A rendszer minden helyzetben megnyugtatta. Egy dobozba nejlonzacskót tett, abba préselte bele az adagot, aztán másnap kivette a fagyott téglát, és gondosan felcímkézte. A pontos dátum, az étel neve. Ahogy nagyanyám haldoklott, apám egyre többször maradt ki, a fagyasztóládában gyűltek a közös étkezések. Gyűlöltem. Elképzeltem, hogy anyám meghal, én meg ott maradok egy évre elegendő vasárnapi ebédrel. Minden nap előveszek egyet, kiolvasztom, elmerengek a dátumon. Akkor már nem is gondolkoztam apámban.

Nagyanyám halála után, amikor apám végleg lelépett, anyám úgy döntött, hogy elköltözünk, és a házat Böbééknek adjuk. Aznap este megvártam, amíg elalszik, és kilopóztam a kamrába. Másnap döböntően vette észre, hogy az egész konyha úszik a vízben. A fagyasztóláda elromlott, és kiolvadt a jég. Azt hiszem, valójában ő is megkönnyebbült. Az új házban úgyszólván kevés a hely, mondta, és rám mosolygott. Visszamosolyogtam.

Gergő már megint hív. Lehalkítottam a telefont, de így is hallom, ahogy zörög a táskámban. Böbét nem zavarja, csak beszél tovább. Egy konyakot? – kérdi, amikor feszülten ránézek. Nemet intek a fejemmel. Böbe feláll, és odasétál a konyhapulthoz. Egy öblös pohár aljába konyakot önt egy csiszolt, füstszínű üvegből.

És ezek után, folytatja, egyik kezében a félig elhamvadt cigarettával gesztikulálva, nekem kellett bemennem Békéscsabára Ladányihoz, hogy megkapjuk a kurva pénzünket.

Nem tudom, miről beszél, és nem is érdekel. Újra belesüppedek a hallgatásba, kavargatom a kávémat, sütit majszolok. Gergő sokáig, kibírhatatlanul hosszú ideig csöngeti a

telefonomat. Közben Böbe csak beszél és beszél. Nyilván az alapítványról van szó, és ha jól szeretném végezni a munkámat az elkövetkezendő hetekben, oda kéne figyelnem rá. De nem tudok. Folyton Gergő jár a fejemben. Ugye, megmondtam? Itt, kétszáz kilométerrel arrébb, nagyon tudom szeretni őt. Csak hagyná abba a telefonálgatást. Gyűlölök telefonálni. Mindig összerendeznek, ha megszólal. Utálok, hogy bárki, bárhonnán rajtam üthet, és számon kérheti, hogy hol vagyok, mit csinálok, mik a terveim. Általában nem veszem fel a telefont, ha keresnek, de mindenkit visszahívok, amikor épp kedvem van hozzá. Megőrülök tőle, ha nem az én kezemen van az irányítás.

Böbe még mindig beszél. Kíváncsi vagyok, ha kimegyek mosdóba és visszajövök, észreveszi-e, hogy eltűntem. Nem merem megkockáztatni, hogy felálljak. Kellemesebb hallgatni, ahogy az enyhén szétcigaretázott, mély hangján duruzsol, mint beszélgetésbe kezdeni. Folyton attól rettegek, hogy Böbe a vesémben lát, bár jól tudom, hogy Böbét saját magán kívül semmi nem érdekli. De nem szeretnék hazudni neki, ha rákérdez, akarom-e én ezt a gyereket.

A természet sokszínűsége, 170x200 cm